

ПРЕДЛАГАЧ: Владата на Република Северна
Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ: м-р Стефан Андоновски,
министер за дигитална
трансформација и

Радослав Настасијевиќ
Варџиски, заменик на
министерот за дигитална
трансформација

ПОВЕРЕНИЦИ: Гордана Клинчарова, државен
секретар во Министерството за
дигитална трансформација

Љупка Ивановски, раководител
на сектор за нормативно-правни
работи

Предлог на закон
за изменување на Законот за користење на податоците од јавниот сектор, по скратена
постапка

Скопје, август 2024 година

Влада на Република Северна Македонија

Бр. 41-7026/ 3
Скопје, 6 август 2024 година

До
Претседателот на Собранието
на Република Северна Македонија
Скопје

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139, 144 и 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог на закон за изменување на Законот за користење на податоците од јавниот сектор, по скратена постапка што го утврди на седницата, одржана на 6 август 2024 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени м-р Стефан Андоновски, министер за дигитална трансформација и Радослав Настасијевиќ Варџиски, заменик на министерот за дигитална трансформација а за повереници Гордана Клинчарова, државен секретар во Министерството за дигитална трансформација и Љупка Ивановски, раководител на сектор во Министерството за дигитална трансформација.

Претседател на Владата
на Република Северна Македонија

проф. д-р Христијан Мицкоски

Подготвил: м-р Марија Арсова - Лазаревска, советник
Проверил: Катерина Јањевска/Никола Пасков, рак. на одделение
Контролирал: м-р Стојанчо Радичевски/Ietmira Maliqi, пом. рак. на сектор
Согласен: Снежана М. Пендовски, државен советник
Зоран Брњарчевски, раководител на сектор
Одобрил: Хасим Муртезани, заменик на генералниот секретар на Владата

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за користење на податоците од јавниот сектор („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/14) се утврдува обврската на органите и институциите од јавниот сектор за јавно објавување на податоците кои ги создаваат во остварувањето на своите надлежности согласно со закон, со цел да овозможат користење на тие податоци од страна на правни или физички лица за создавање на нови информации, содржини, апликации или услуги.

Со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 121/24), Министерството за информатичко општество и администрација продолжува да работи како Министерството за дигитална трансформација и Министерство за јавна администрација со надлежности утврдени со овој закон. Надлежностите од областа на развојот и промоцијата на информатичкото општество кои се предмет на овој закон согласно Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа се во надлежност на Министерството за дигитална трансформација.

Предлог на закон за изменување и дополнување на законот за користење на податоците од јавниот сектор се усогласува и со Законот за прекршоците („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.96/19 и 253/23).

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Целта на овие законски измени е усогласување со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа, во однос на орган на државна управа Министерството за дигитална трансформација и усогласување со Законот за прекршоците.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлогот за изменување и дополнување на Законот за користење на податоците од јавниот сектор нема да предизвика фискални импликации врз Буџетот на Република Северна Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИНОТ НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Предлогот за изменување и дополнување на Законот за користење на податоците од јавниот сектор нема да предизвика фискални импликации врз Буџетот на Република Северна Македонија и не повлекува материјални обврски за одделни субјекти.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Согласно член 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, бидејќи не се работи за сложен и обемен закон, се предлага Предлог на Закон за изменување на Законот за користење на податоците од јавниот сектор, да се донесе по скратена постапка.

ПРЕДЛОГ НА
ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ПОДАТОЦИТЕ ОД
ЈАВНИОТ СЕКТОР

Член 1

Во Законот за користење на податоците од јавниот сектор („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/14), во член 5 во ставот 7 зборовите „министерот за информатичко општество и администрација.“ се заменуваат со зборовите „министерот за дигитална трансформација.“.

Член 2

Во член 7 во ставовите 1, 2 и 4 зборовите „Министерството за информатичко општество и администрација“ се заменуваат со зборовите „Министерството за дигитална трансформација“.

Член 3

Во член 8 во ставовите 1, 2, 3, 4 и 5 зборовите „Министерството за информатичко општество и администрација“ се заменуваат со зборовите „Министерството за дигитална трансформација“.

Член 4

Во членот 12 зборовите „Министерството за информатичко општество и администрација“ се заменуваат со зборовите „Министерството за дигитална трансформација“.

Член 5

Во членот 14 бројот „1.000“ се заменува со бројот „250“, а бројот „2.000“ се заменува со „бројот 500“.

Член 6

Во членот 15 бројот „1.000“ се заменува со бројот „250“, бројот „2.000“ се заменува со „бројот 500“, а зборовите „Министерството за информатичко општество и администрација“ се заменуваат со зборовите „Министерството за дигитална трансформација“.

Член 7

Во членот 16 бројот „1.000“ се заменува со бројот „250“, а бројот „1.500“ се заменува со „бројот 500“.

Член 8

Во членот 17 бројот „1.000“ се заменува со бројот „250“, бројот „1.500“ се заменува со бројот „500“, а зборовите „Министерството за информатичко општество и администрација“ се заменуваат со зборовите „Министерството за дигитална трансформација“.

Член 9

Во членот 18 бројот „500“ се заменува со бројот „250“, а бројот „1.000“ се заменува со бројот „500“.

Член 10

Во членот 19 бројот „500“ се заменува со бројот „250“, а бројот „1.000“ се заменува со бројот „500“.

Член 11

Во членот 20 бројот „300“ се заменува со бројот „150“, а бројот „500“ се заменува со бројот „300“.

Член 12

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ПОДАТОЦИТЕ ОД ЈАВНИОТ СЕКТОР

Предлогот на закон за изменување на Законот за користење на податоците од јавниот сектор е систематизиран во 12 члена.

Со член 1 се менува член 5, во ставот (7) каде се утврдува министерот надлежен за развој и промоција на информатичко општество.

Со член 2 се менува член 7, во ставовите (2) и (4) каде се заменува Министерството за информатичко општество и администрација со Министерството надлежно за развој и промоција на информатичкото општество.

Со член 3 се менува членот 8, во ставовите (3), (4) и (5) каде се заменува Министерството за информатичко општество и администрација со Министерството надлежно за развој и промоција на информатичкото општество.

Со член 4 се менува член 12 каде се заменува Министерството за информатичко општество и администрација со Министерството надлежно за развој и промоција на информатичкото општество.

Со членот 5 се врши усогласување со Законот за прекршоци.

Со членот 6 се менува член 15 каде се заменува Министерството за информатичко општество и администрација со Министерството надлежно за развој и промоција на информатичкото општество и се врши усогласување со Законот за прекршоци.

Со членовите 7 се врши усогласување со Законот за прекршоци.

Со членот 8 се менува член 17 каде се заменува Министерството за информатичко општество и администрација со Министерството надлежно за развој и промоција на информатичкото општество и се врши усогласување со Законот за прекршоци

Со членовите 9, 10 и 11 се врши усогласување со Законот за прекршоци.

Со член 12 се уредува влегувањето во сила на законот.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во предложените одредби се меѓусебно поврзани.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предложените решенија ќе се обезбеди усогласување со Законот за изменување и дополнување на Законот за организација и работа на органите на државната управа и со Законот за прекршоците.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ПОДАТОЦИТЕ ОД ЈАВНИОТ СЕКТОР

Обврски на органите и институциите од јавниот сектор за овозможување на користењето на податоците

Член 5

(1) Органите и институциите од јавниот сектор се должни согласно со нивните технички можности да објават податоци кои ги создаваат во вршењето на своите надлежности кои ќе ги направат достапни за користење, освен податоците од членот 3 од овој закон.

(2) Обврската од ставот (1) на овој член не се однесува за податоците со кои располагаат органите и институциите на јавниот сектор, а кои ги создал друг орган или институција од јавниот сектор.

(3) Доколку органите и институциите од јавниот сектор со користење на податоци кои ги создал друг орган или институција од јавниот сектор создале нови податоци, тогаш за новите податоци важи обврската од ставот (1) на овој член.

(4) Податоците од ставот (1) на овој член покрај во читлив формат треба да бидат објавени како необработени податоци во компјутерски обработлив формат и да бидат достапни во отворен формат заедно со нивната метадата до најниското нивно на деталност. Форматот и метадатата треба да бидат усогласени со формалните отворени стандарди за обезбедување на софтверска интероперабилност.

(5) Обврската од ставот (1) на овој член не се однесува на податоци чие прилагодување за користење, како што е вадење на делови од документи, би вклучувало неразумно поголем труд и ресурси во споредба со вообичаените задачи.

(6) Органите и институциите од јавниот сектор се должни податоците од ставот (1) на овој член да ги ажурираат согласно со динамиката што сами ја утврдуваат, обезбедувајќи точност на податоците, притоа наведувајќи го на видно место датумот на последното ажурирање.

(7) Минималните технички можности на органите и институциите од јавниот сектор за да објавуваат податоци согласно со ставот (1) на овој член, како и техничките нормативи за форматот на податоците и начинот на објавување на истите ги утврдува министерот за информатичко општество и администрација.

Централен каталог на податоци од јавниот сектор

Член 7

(1) Министерството за информатичко општество и администрација води централен каталог на податоците од јавниот сектор објавени за користење врз основа на каталог на податоци од органите и институциите од јавниот сектор и истиот го објавува на www.otvorenipodatoci.gov.mk.

(2) Органите и институциите од јавниот сектор се должни до Министерството за информатичко општество и администрација да достават во електронска форма каталог на податоците кои ги создаваат во остварувањето на своите надлежности кои ги објавуваат за користење, вклучувајќи и датум за објавување на податоците (по податочни сетови) за нивно користење, динамика на нивно ажурирање (дневно, неделно, месечно и квартално) и поединечен линк, односно веб локација до местото каде што органот или институцијата од јавниот сектор ги објавува податоците, во рок од три месеци од објавувањето на податоците за користење.

(3) Секој орган или институција на јавниот сектор е должен да обезбеди редовно ажурирање на податоците кои ги објавил за користење, функционалност на веб локацијата каде што податоците се објавени и функционалност на линкот до централниот каталог на податоци од јавниот сектор на www.otvorenipodatoci.gov.mk.

(4) Во органите и институциите од јавниот сектор се определува контакт лице задолжено за техничко прилагодување и објавување на податоците за нивно користење, нивно објавување на веб страницата на органот и за обврските за ажурност на каталогот на податоци на www.otvorenipodatoci.gov.mk, како и непречено извршување на обврските од ставовите (2) и (3) на овој член и за тоа се известува Министерството за информатичко општество и администрација во рок од седум дена од денот на определувањето на лицето.

Ревидирање на каталогот

Член 8

(1) Министерството за информатичко општество и администрација врши редовно надополнување на централниот каталог на податоци од јавниот сектор објавени за користење.

(2) Секој орган или институција од јавен сектор е должен редовно, а најмалку квартално да го извести Министерството за информатичко општество и администрација за објавување на нови податоци за користење со цел за истите да бидат поврзани и објавени на централниот каталог на податоци од јавен сектор.

(3) Министерството за информатичко општество и администрација при ревидирање на каталогот на податоци од јавниот сектор може да го задолжи органот или институцијата на јавен сектор дополнително да објави податоци кои ги создава во вршењето на своите надлежности, а кои до тој момент не ги објавил за користење и кои не се спротивни на членот 3 од овој закон.

(4) Органот или институцијата од јавен сектор за податоците од ставот (3) на овој член треба да го извести Министерството за информатичко општество и администрација во кој рок ќе може истите да ги објави и на тој начин да ги направи достапни за користење.

(5) Доколку органот или институцијата од јавен сектор не постапи или не го почитува предвидениот рок согласно со ставот (4) на овој член, Министерството за информатичко општество и администрација ќе го извести Државниот управен инспекторат кој ќе постапи согласно со своите надлежности.

Надзор

Член 12

Надзор врз спроведување на одредбите од овој закон врши Министерството за информатичко општество и администрација.

IV. Прекршочни одредби

Член 14

Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководното лице во органот или институцијата од јавниот сектор доколку не постапи во согласност со членовите 5 ставови (1) и (6) и 7 ставови (2) и (3) од овој закон.

Член 15

Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководното лице во Министерството за информатичко општество и

администрација доколку не постапи во согласност со членовите 5 став (7) и 7 став (1) од овој закон.

Член 16

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководното лице во органот или институцијата од јавниот сектор доколку не постапи во согласност со членот 8 ставови (2) и (4) од овој закон.

Член 17

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководното лице во Министерството за информатичко општество и администрација доколку не постапи во согласност со членот 8 став (1) од овој закон.

Член 18

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководното лице во органот или институцијата од јавниот сектор доколку не постапи во согласност со членовите 10 став (3) и 11 ставови (3) и (5) од овој закон.

Член 19

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководното лице во органот или институцијата од јавниот сектор кој ги користел, а не ги платил за дополнување на својата комерцијална активност податоците на друг орган или институција од јавниот сектор чие користење се наплаќа, согласно со членот 10 став (4) од овој закон.

Член 20

Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководното лице во органот или институцијата од јавниот сектор кој не го најавил престанокот на натамошното создавање на податоците кои веќе биле објавени за користење, согласно со членот 6 од овој закон.